

Vergaderjaar 2014–2015

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1896

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 september 2014

Bij brief van 28 mei 2014 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de ontwikkeling van een gesloten gezinsvoorziening.¹ Deze voorziening is bedoeld voor gezinnen met minderjarige kinderen die aan de buitengrens asiel hebben gevraagd en aan wie, na een negatieve uitkomst van de screening aan de grens, de verdere toegang tot Nederland is ontzegd². Ook kunnen gezinnen met minderjarige kinderen ter fine van uitzetting er kort voor vertrek worden geplaatst alsmede alleenstaande minderjarige vreemdelingen die in een gesloten setting aan hun terugkeer dienen te werken.

In voornoemde brief heb ik aangegeven dat ik ernaar streef om de nieuwe voorziening eind eerste kwartaal van 2015 in gebruik te nemen. Tot aan opening van de nieuwe voorziening zouden bovengenoemde drie groepen worden ondergebracht in de locaties waar zij momenteel verblijven. Omdat ik het belangrijk vind dat kinderen zo snel als mogelijk kunnen verblijven in een omgeving zonder celbeleving waarbij zoveel als mogelijk tegemoet wordt gekomen aan hun specifieke omstandigheden, heb ik besloten om vooruitlopend op de structurele gesloten gezinsvoorziening een tijdelijke voorziening te ontwikkelen.

Deze tijdelijke voorziening wordt volgens planning op 1 oktober aanstaande in gebruik genomen en zal zo veel als mogelijk tegemoet komen aan de omschrijving van de structurele locatie die ik in mijn brief van 28 mei 2014 heb gegeven.

De ontwikkeling van beide voorzieningen in Zeist zal parallel verlopen waarbij de oplevering van de structurele voorziening is voorzien voor eind eerste kwartaal van 2015, zoals reeds aan uw Kamer is toegezegd.

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 1827.

² Deze screening is per 1 september jongstleden in werking getreden.

Sinds de beleidswijziging van 13 september 2013 worden gezinnen met minderjarige kinderen niet meer in vreemdelingenbewaring gesteld, tenzij de ouders zich eerder hebben onttrokken aan een toezichtmaatregel. Vóór deze beleidswijziging gold overigens ook al bijzonder beleid voor de inbewaringstelling van uitgeprocedeerde gezinnen met minderjarige kinderen; bewaring werd nog meer dan bij volwassenen slechts als laatste middel toegepast en voor een zo kort mogelijke periode, met een maximum van twee weken voorafgaand aan vertrek.

Met de genoemde beleidswijziging van september 2013 werd beoogd om een betere situatie voor onderhavige gezinnen en in het bijzonder het kind te realiseren. Zoals ik eerder in debatten met en brieven aan uw Kamer heb aangegeven, heeft de beleidswijziging er echter toe geleid dat het aantal gezinnen met minderjarige kinderen dat zich heeft onttrokken aan het toezicht, zodra zij geïnformeerd zijn over de datum van hun uitzetting, sterk is toegenomen. Van 13 september 2013 t/m juli 2014 waren er 45 gezinnen die niet in bewaring zijn geplaatst op grond van de beleidswijziging. Bijna tweederde van deze gezinnen, bestaande uit 105 personen waarvan 59 minderjarige kinderen, heeft zich onttrokken dan wel gedeeltelijk onttrokken aan het toezicht. In het laatste geval kan worden gedacht aan de onttrekking van een moeder met de kinderen, omdat de vader in bewaring was geplaatst. Deze gezinnen komen niet in beeld bij de bekende opvanginstellingen en gaan een onzeker bestaan in de illegaliteit tegemoet. Juist gelet op het belang van het kind vind ik dit een zeer onwenselijke situatie.

Naar aanleiding van deze zorgwekkende situatie, en gelet op de ontwikkeling van bovengenoemde tijdelijke gesloten gezinsvoorziening, heb ik dan ook besloten om het vanaf 1 oktober 2014 weer mogelijk te maken om gezinnen met minderjarige kinderen voor vertrek in de gesloten gezinsvoorziening te plaatsen. Hierbij geldt dat dit, nog meer dan bij volwassenen die in bewaring geplaatst worden, alleen als laatste middel zal worden toegepast om terugkeer te realiseren. Daarnaast dient er zicht te zijn op vertrek en verblijven de gezinnen er voor een zo kort mogelijke periode, met een maximum van in beginsel twee weken. De betreffende gezinnen zullen vanaf 1 oktober worden geplaatst in de tijdelijke gesloten gezinsvoorziening en in de structurele gesloten gezinsvoorziening zodra deze gereed is.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven